

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Erica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-săseșc), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Aurigeana”, „Bănițana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Bereșana”, „Berzaria”, „Bihoreană”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de pîstr.” (Mercurea), „Cassa de pîstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreană”, „Ciarotana”, „Chiorana”, „Chiseteșana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T-Uzdin), „Corășana”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geșeană”, „Gloria”, „Grănișterul”, „Hateșana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Însotire de credit”, (Veșiem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Lucașfîrul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerua”, „Munteana”, (Cornăreva), „Murășana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Pancioana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cocova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Porumbăceana”, „Progresul”, „Răcoana”, „Reun. de împr. și pîșrare”, (Ilva-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săseșc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercășana”, „Silonia”, „Șoimușana”, „Domeșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Tărnăveana”, „Tibleşana”, „Tîmășana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Vitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sănmărtin), „Vulturul”, (Tășnad), „Zărăndeana”, „Zlăgneașu”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 leri.

Să fim prevăzători.

S'au sporit institutele noastre de bani în mod foarte rapid. Au fost zadarnice piedecile morale ale organului nostru superior de control, a fost zadarnic glasul presei. Râvna spre câștig, personalități, curentul prea liber au adus cu sine înmulțirea prea timpurie și nejustificată.

Cu sporirea institutelor de bani au crescut însă și angajamentele acestora. În fiecare se găsește tendința de-a câștiga teren, de-a cuceri. Capitalul social, depunerile le sunt mult prea mici pentru plasări și astfel cu excepția a două-trei, vedem toate institutele noastre angajate în reescont. Iar că acesta la cele mai multe întrece fără măsură capitalul social și rezervele o putem tare ușor constată.

E greșită, foarte greșită politica aceasta a institutelor noastre. Angajamentul prea mare în direcția aceasta are urmări triste, de aceea cât de des e corect să se atragă atențiunea institutelor noastre asupra acestui neajuns.

Imprejurările timpului de azi sunt anormale. Urcarea colosală a prețului pământului e nenaturală. E un salt nejustificat, când știm că înainte cu câțiva ani jugărul valoră să zicem 400 cor, iar azi să plătește cel puțin cu 1400 cor. Acest preț urcat a adus cu sine creșterea creditului, a datoriiilor, fără însă ca contravaloarea, adică produsele să aibă urcare proporțională în preț. Pe drept

și putem zice că trăim pe zeci de ani în avans, — ce privește sarcinile, mai ales cele țărănești. Nu e exclus însă, ca „țara dolarilor”, căreia trebuie să-i atribuim în mare parte urcarea prețului pământului, mâne-poimâne să-și schimbe fața și prin o criză să ne întoarcă iarăși la trecut. E bine deci să avem în vedere aceasta posibilitate, și în urmărire să nu ne încordăm la plasări exagerate.

Negoțul nostru încă tânăr, industria neînsemnată ce o avem, agronomia noastră cu sistemul ei vechiu nu reclamă capitaluri, ce institutele noastre nu le-ar putea acuire. Dacă am stă să satisfacem numai cerințele normale ale vieții noastre publice, institutele noastre nu ar trebui să se angajeze așa de mult la capitaluri străine. Păcatul însă e, că tindem la surplusări, ca apoi să putem arăta cucerire de teren, să putem face concurență chiar.

Criza de acum trei ani a pus la încercare institutele noastre de bani și din norocire le-a lăsat teafăre, căci a încetat totuși la timp; — mai anul trecut numai vorba fu să miroase a praf de pușcă și deponenții daseră asalt, iar conducătorii institutelor erau îngrijorați și desperați, — de prezent situația generală financiară e încordată, iar băncile noastre o simt mai tare ca altele, căci prea multe din ele sunt supuse capriților capitalurilor străine.

Să fim prevăzători e datorința ce ni-se impune. Să învățăm din năcazurile proprii: să luăm de pildă cazul recent al unei bănci

a noastre, unde, pe lângă administrare necorectă, eră să urmeze crachul de bună samă și din angajamentul de reescont prea mare. Creditorii pun sula în coaste, debitorii devin îndărătnici, urmarea e o catastrofă ireparabilă.

E identică de altfel situația institutelor noastre de bani cu situația băncilor ungurești din țară. Acestea încă s'au sporit rapid, le au crescut angajamentele, s'au dat la plasări exagerate. Dovadă că și pressa ungurească financiară se ocupă cu chestia de față. Așa „M. P.“ într'un număr recent atrage atenția băncilor ungurești, ca să fie circumspecte, prevăzătoare, să se rețină dela surplăsări, — ba fiindcă băncile lor au trecut cu mult cerințele de credit, le prezice chiar o catastrofă uriașe.

În favor însă stau băncile săsești, căci după firea tacticoasă a sasului, acelea nu se avântă la exagerări.

Cum va fi, cum nu, starea institutelor străine din țară, pentru noi e aproape indiferentă, precum lor le e a noastră stare indiferentă. Să ne cugetăm însă, că acelea toate au bănci mari la spate, cari la năcaz le sar în ajutor. Noi și în aceasta privință stăm mai rău, căci știm bine că pentru caz de lipsă nici primul nostru institut financiar nu le poate lua pe toate sub aripi.

Prin „Rev. Econ.“ adeseori s'a dat sfatul institutelor noastre să fie cu rezervă în plasări, în reflectare la reescont. Rămâne însă ca și organul de control „Solidaritatea“ prin expertii săi să ia consecutiv notă despre dezvoltarea normală și reală, despre angajamentele institutelor controlate și fără încunjur să atragă atențiunea direcțiunii respectivelor institute. O adresă a „Solidarității“ în sensul amintit, cetită în ședința unei direcțiuni a vre-unui institut prea angajat, face un serviciu de nedescris atât institutului, cât și conducătorilor lui, cari oareșicum s'ar putea justifica înaintea celor ce le-ar da imbold de cucerire orbșe.

Trebue să ne ținem noi pe noi în frâu. Nu trebue să ne îngrijească observările celor puși prin noi înșine la controlul nostru, căci sigur din bunăvoință ne sfătuesc. Străinii dacă ar putea ne-ar înghiți. Până putem deci să ținem întărită cetatea institutelor noastre financiare, cari ne sunt singura fală pe terenul național-economic, iar aceasta numai dacă vom fi concesivi și prevăzători o putem ajunge.

Oct. Sglimbea.

Scumpetea.

(Cauzele ei și mijloacele de a o combate).

Scumpirea mereu crescândă a mijloacelor de traiu — se știe — este azi o chestiune de interes universal, care preocupă în mod serios pe toată lumea: bogați și săraci. Într'un fel sau într'altul. Cât privește pe săraci — ce să zici — pentru ei lucrul nu e tocmai nou, căci plângerile lor de „trai greu“ nu sunt de ieri de alaltăieri, dar azi lucrurile au ajuns așa de departe, încât și cei cu stare mai bună, ba chiar și bogătanii se plâng. Cu toții ne dăm seama, că nu e bine așa și că trebue făcut ceva, ca scumpetea aceasta să contenească și mersul lucrurilor să ajungă în privința aceasta într'o ogașe mai normală. Cu o ocazie acum nu demult, chiar și regele nostru a pomenit de lucrul acesta zicând, că regretă că conducătorii vieții noastre publice nu au aflat încă vre-o modalitate de a reduce scumpetea extraordinară de azi.

În diferite întruniri economice cu caracter privat sau oficial ținute în timpul din urmă mai ales în cele două capitale ale monarhiei noastre s'a discutat adeseori și se discută chestiunea aceasta devenită azi foarte acută, dar cu puține rezultate practice. Din multe părți se acuză sistemul vamal de prohibițiune, ce există la noi, care în interesul unei clase bogate dela noi, a agrarienilor mari, împiedecă importul de vite vii în Ungaria. Agrarienii de altă parte protestează energic față cu această acuză de a fi ei cauza exclusivă a scumpetei. După aceștia cauza principală a scumpirii mijloacelor de traiu este *devaluarea banilor*, cauzată — aceasta — prin urcarea plăților muncitorilor prin greve etc., apoi prin jocul speculativ la bursă, prin ridicarea preste măsură a comerțului de mijlocire și în fine prin creșterea continuă a consumațiunii. În ce privește scumpirea alimentelor, locul de frunte îl ocupă carnea. Aceasta încă se explică în parte prin creșterea speselor de producțiune și prin reducerea valorii de schimb a banilor. Boalele contagioase la vite, ca: durerea de unghii și de gură, care de câțiva ani cercetează aproape regulat țara noastră, încă formează o cauză a scumpetii cărnii.

O întrunire agrară internațională ținută nu demult în Viena, crede a ajuta lucrului cerând dela stat — în ce privește relațiile economice speciale din Ungaria și Austria — înființarea de însoțiri pentru pregătirea pâinei și de măcelării mari, reorganizarea târgurilor de vite, ștergerea dării de consum asupra cărnii, înfrânarea negoțului superfluu de mijlocire, interzicerea negocierilor pe termen neacoperite, luarea de dispozițiun aspre față cu grevele și cartelele păgubitoare, sprijinirea mișcării cooperatiste și sprijinirea cea mai intensă a producțiunii agricole. În același timp conferența agrară amintită protestează față cu cererile, de altfel — după noi — destul de motivate ale consumenților din Ungaria de a se permite importarea de vite vii din țările balcanice.

Agrarienii — natural — își apără în prima linie interesele lor proprii și în sensul acesta explică și scuză scumpetea cea mare de azi, dar între mijloacele, propuse de ei pentru ușurarea situațiunii, sunt totuși multe, vrednice de luat în seamă.

Sa chestiunea societății noastre de asigurare.

— Un echou. —

Confratele „Tovărășia“ din Orăștie publică în ultimul său număr din peana d-nului V. C. Osvadă, un primarticol călduros din prilejul lansării prospectului de fondare al societății noastre de asigurare.

Dupăce arată cât de greu s'a împrietinit poporul nostru țăran cu asigurările, precum și motivele acestei rezerve, constată că prin asigurarea vitelor cultivate de „Reun. proprietarilor de vite din Orăștie“, rostul asigurărilor a început a fi înțeles tot mai mult în sinul țărânimii noastre.

„Oricât de însemnate ar fi vitele și asigurarea acelorora în viața plugarilor noștri — continuă „Tovărășia“ — aceasta asigurare este numai un soi, numai o parte a multelor feluri de asigurări, pe cari le fac popoarele mai înaintate pentru păstrarea întregului lor avut.

Trebue dar să primim cu toții cu bucurie vestea, ce o avem, că băncile românești, sprijinite de obștea românească, au făcut, prin însoțirea lor „Solidaritatea“, întâiul pas pentru intruparea dorinței mari: să avem și noi Românii o *bancă românească de asigurare contra focului* și pentru asigurări pe viață.

Direcțiunea însoțirii băncilor: „Solidaritatea“ încredințată cu ducerea în deplinire a hotărârii adunării băncilor românești ținută la Brașov în luna Iunie a acestui an, — pentru fondarea unei bănci românești de asigurare, — a publicat acum Prospectul (planul) de înființare a acestei bănci“.

Arată apoi pe scurt condițiile de subscriere și continuă:

„Capitalul băncii de asigurare în întâiul rând e plănuit să fie subscris de băncile noastre românești. Băncile însă vor îngădui cu plăcere, ca obștea românească, cărturari și țărani fruntași, oricine, care poate, să subscrie cât mai multe acții, și dela numărul celor vor subscrie aceștia, va atârna dovada dacă înțelegem ori nu rostul și însemnătatea cea mare a celei dintâi bănci românești pentru asigurarea contra focului și pe viață.

Ca să dăm strălucit această dovadă, mai ales prin sătenii noștri indemnăm pe toți cetitorii noștri, mai cu dare de mână, să iscălească măcar câte o acție la noua bancă românească de asigurare.

Mai mult decât la asta apoi, ne întoarcem, cătră toți plugarii și sătenii noștri, să primească cu drag la timpul său, alcătuirea băncii de asigurare contra focului și pe viață!

Și îndată ce își va începe această „Fortună“, acest „Noroc“ al nostru, lucrările sale binefăcătoare, tot nutul să o sprijinească cu cuvântul și cu fapta — asigurându-ne prin noi și la noi avutul și viața noastră!

Noi cu asigurarea vitelor mergem cu drag înainte pe calea apucată.

Având însă acum alături încă o soră în lucrarea asigurărilor, care va asigura avutul din clădiri și din

mana câmpului și viața capilor de familie vrednici și bine înțelegători ai neamului nostru, — ne simțim mai tari și mai mulțumiți.

„Fortuna“ ne va asigura pe viața noastră sume cari să rămână bune familiilor noastre și ne va asigura în contra pagubelor focului clădirile noastre. Reunirea noastră Vă asigură avutul *in vite*. Și ca două surori bune se vor întregi și se vor sprijini, spre binele și înaintarea neamului nostru!

Să le sprijinim cu toată dragostea!“

Cooperativele de Credit în Anglia.

Însoțirile de credit, care sunt număroase și, sub diferite forme și numiri, alcătuiesc o *putere* pe continent, sunt cu mult mai slabe în Anglia — față de numărul și puterea celorlalte cooperative. Cu toate acestea au făcut, chiar așa, mult bine; iar azi se discută și se tot chibzuește, cari ar fi cele mai bune mijloace pentru stabilirea unei instituții de credit, alcătuită pe baze cooperative, și în așa fel încât să fie de un folos cât mai mare.

Chestiunea a fost desbătută la multe congrese cooperative, cari se țin neîntrerupt dela 1869 încoace, așa că ele formează un fel de *Parlament al muncii*, fără ca să inspire, prin aceasta nici cea mai mică teamă, chiar celor mai conservatoare spirite; ci, din contră, a găsit în multe părți o întimpinare caldă și un ajutor foarte de folos. Punctul de vedere general, care a predominat în aceste discuțiuni a fost, că banul cooperativei trebuie să fie de ajutor membrilor care le alcătuiesc — fiindcă se știe că douăzeci dintr'o sută de membri ai cooperativei sunt lucrători — și nu cum se întâmplă azi, când multe societăți cooperative lucrează, adevărat depun banii, prin băncile particulare, care la rândul lor împrumută tot pe capitaliștii ce strâng apoi, cât pot, cu ușa, tocmai pe lucrătorii ale căror economii ei le întrebunțează ca să-și ducă treburile.

Hotărârea luată la Congresul din 1869, în această privință, cerea: înființarea unei bănci cooperative cu un sediu central și ramuri în diferitele părți, unde se simte nevoia stabilirii lor; să fie alcătuită din societăți cooperative cu excluderea, celor care sub acest nume sunt alcătuite numai pentru câștig; în sfârșit, în ce privește modul de operațiune al acestei instituțiuni, se prevedeau normele generale de organizare și administrație.

Lucrurile însă nu păreau a înainta de fel până când, în 1872 s'a înființat o secție de bancă pe lângă *Cooperativa de gros* — ceea ce ar corespunde cu *Federala Cooperativei* din București. Această cooperative care este constituită ca o agenție centrală, a celorlalte mai mici, pentru aprovizionarea acestora cu mărfurile trebuitoare — a strâns astfel și mai tare în jurul ei societățile afiliate pe care acum le ajută tot mai mult. Secțiunea aceasta merge din ce în ce mai bine și fiecare an arată creștere în transacțiunile pe care ea le face.

Dar aceasta nu constituie decât o formă a creditului cooperativ în Anglia. Multe alte încercări s'au dovedit pline de succes, fapt ce a făcut pe multe societăți să urmeze pilda cea bună. Astfel, precum se știe, aci multe din societățile cooperative, fiind așa de bine alcătuite și conduse încât fac transacțiuni, ce se

ridică la milioane de coroane anual — au înființat secțiuni de economie, membrii depun prisosurile pentru care primesc de obicei $4\frac{1}{2}\%$, fără ca să-și mai bată capul să caute banca. Omul știe, că societatea îi stă în ajutor și caută să se forțesească fără a mai fi plăcut sau îndemnat! Rezultatele și aci au fost destul de frumoase căci se socotesc cu sutele de milioane de coroane economiile anuale, care natural că nu rămân toate în caselle societăților — dar dacă se scot se cheltuiesc cu multă chibzuință și socoteală.

O altă seamă de cooperative sunt așa numitele *Societăți de clădire*, cari au de scop să primească depuneri dela membrii cărora li-se plătește un procent fix și pe de altă parte să facă avansuri aceloră dintre membri, care doresc să-și cumpere sau să-și clădească locuințe. Datoria pe care membrul o contractează în acest caz se repătește societății într'un timp de ani ce variază între 20 și 30

Cu toate că nu sunt propriu zis cooperative de credit, în bună parte sunt întemeiate ca atare. Din punct de vedere al modului de operație ele se impart în trei grupe:

1. Acelea care împrumută pe membri ca să-și cumpere sau să-și construiască locuințe asupra cărora societatea împrumutătoare constituie o ipotecă, ce se poate însă plăti de câtră împrumutat într'un timp de ani destul de lung.

2. Alte cooperative de construcție însă se deparțează ceva mai mult dela caracterul lor de societăți de credit și, construind case, le închiriază la membri.

3. În sfârșit, al treilea fel de cooperative de acest soi au devenit cu totul societăți de construcție: ele clădesc case și apoi le vând membrilor, după regulile stabilite în legătură cu cerințele diferitelor localități.

Oricum însă, oficial, aceste cooperative sunt considerate ca societăți de credit, indiferent de gruparea în care sunt puse, ele au făcut mult bine mai ales lucrătorilor, pe cari i-au ajutat să-și clădească astfel locuințele. În apropierea Londrei există un orașel mai mic alcătuit numai din case clădite pe acest sistem. Și totul a pornit dela o prăvălie cooperativă, la care însă, odată întemeiată, toți membrii au contribuit din toate puterile să-și ridice așezământul la care astăzi găsesc atâta ajutor.

Pe lângă acestea, într'un număr mai mic, mai găsim *Societăți pentru împrumutul muncii* cari sunt alcătuite de lucrători. În afară de capitalul lor social aceste cooperative mai primesc și depuneri spre fructificare. În nici un caz dobânzile nu sunt mai mari decât 4% sau cel mult 5% . Operațiunile lor se mărginesc la împrumuturi membrilor, cari au nevoie de ajutorul societății.

În sfârșit cele mai nouă, dar și cele care promet mai mult, sunt *cooperativele de credit agricol*. Unele sunt înființate pe modelul celor precedente. Altele, și acestea sunt cele mai multe, sunt înființate după sistemul Raiffeisen. Membrii aci nu depun capital, ci plătesc doar o taxă de înscriere — dar sunt răspunzători nemărginit și solidar pentru toate împrumuturile făcute de societate, care ia dela membri o dobândă ce acopere cheltuielile de administrație plus dobânda ce și ele o plătesc la capitalul împrumutat, la care sunt nevoite să recurgă spre a-și putea începe afacerile. Ele nu lucrează decât numai cu membrii lor. Câștigurile realizate nu se impart acestora — ci sunt capitalizate. Mai trebuie adăugat că, în fiecare caz, membrii se interesează și de starea celui ce vo-

iește să se împrumute, cât și de motivul care-l face să ceară ajutorul societății — așa fel că banii pentru care membrii sunt, cum spusei, solidar răspunzători, să nu se prăpădească înzadar. Numai după ce s'au asigurat de acestea se dă celui nevoieș. Prin aceasta, precum vedem, se face un bine de douăori: *întâi* se asigură cât mai mult solvabilitatea membrilor și prin urmare creditul societății; *al doilea* — și aci este partea cea mai de seamă într'o organizație sănătoasă a cooperativelelor de credit — se desbară oamenii de obiceiul urât sau de năravul de a se gândi la bunul altuia, agonisit cu muncă și răbdare.

În toate aceste cooperative membrii au un rol *activ* în conducere și administrație — așa fel că ele constituie instituții cu adevărat democratice, prin care se face educația poporului, ce trebuie să înțeleagă că toată puterea stă în el însuși!

Londra, Octomvrie 1910.

N. K. Constantinescu.

Asigurarea incassării pretensiunilor cambiale.

În praxă se întâmplă uneori, ce este drept rar, ca debitorii cambiali se ridice excepții cu ocazia incassării pe cale judecătorească a pretensiunilor din partea creditorului. Unii debitori neagă a fi ridicat împrumutul, alții că pretensiunea ar exista; alții în fine ridică excepții contra domiciliării peste tot sau a domiciliării la un anumit loc și altele.

Pentru prevenirea acestor fel de excepții, cari pot îngreună și trăgână incassarea pretensiunilor cambiale, unele institute de bani se folosesc de anumite „declarații”, pe cari le iau dela debitorii cambiali înainte de licuidarea banilor. O astfel de „declarație” am primit și noi dela un institut de bani al nostru, pe care o publicăm în întregime pentru eventuală întrebuintare și din partea altor bănci ale noastre, ca o măsură de precauțiune.

Iată textul declarației din chestiune:

Declarațiune.

Subscrișii recunoaștem, că azi am prezentat institutului de economii și credit din spre escomptare un cambiu de K adecă..... coroane și am primit contravaloarea acestui cambiu dela cassă, deci recunoaștem că datorim solidar numitului institut aceasta sumă și rămânem în obligo solidar până la întreaga ei replătire.

Dacă s'ar întâmplă ca la prima scadență să nu plătim suma întreagă, ci să o acoperim cu alte cambii de prolongire, iară subscrierile cambiiilor de prolongire, fie una sau mai multe, ar fi falsificate, sau din orice motiv s'ar excepționa prin careva dintre noi, în acest caz dăm dreptul institutului, ca să incasseze pe cale judecătorească întreg restul pretensiunii sale numai pe baza acestui document, în care caz ne supunem competenței judecătorești sumare dezințată de direcțiunea institutului cu acel adaus, că abzicem de dreptul

nostru a face excepțiune pe motiv că împrumutul nu s'ar fi licidat sau că pretensiunea nu ar exista.

Fiindcă dintre noi subscriși
..... nu știu serie, pleni-
potenție... pe Di

ca atât pe cambiul prezentat acum, cât și pe cele următoare pentru prolongire să... subscrie numele fără a fi de față la subscriere sau a.. mai întrebă.

Dăm institutului deplină libertate cu privire la domiciliarea cambiilor, ca să poată domiciliă fiecare cambiu al nostru oriunde și cum va voi, să numească domiciliat și în lipsă de plată să poată lua protest ori la domiciliat în locul domiciliului ori în alt loc, autorizăm mai departe institutul și la aceea ca pe cambiile noastre să poată șterge eventualele domicili și domiciliati, iar în caz de întrelăsare a protestului sau din orice alt motiv pretensiunea bazată pe aceste cambii ale noastre să o poată încasa dela noi și dela succesorii noștri pe cale judecătorească, în care caz ne supunem competenței judecătoriei dezinuate de institutul.....

..... declarând și aceea, că ne învoim să se evite protestele de cambii. ba ne rugăm ca cambiile de proveniență din acest împrumut să nu se protesteze și astfel să se evite facerea speselor de protest. Ne învoim ca institutul să se întabuleze pe realitățile dela paginile cărții funduare din

..... asigurând dreptul de amanet pentru K..... capital, după aceste 8% interese și eventualele spese.

În urmă declarăm că suntem de acord cu cuprinsul acestui document, care ni-s'a cetit și explicat în limba maternă

Dat în 19.....

Înaintea noastră ca martori:

.....
acceptant.

.....
emitent.

.....
giranti.

Jurisdicțiune.

Deciziuni curiale.

Onorarul jurisconsultului societății pe acții în caz de concurs este a se înșiră, conform unei hotăriri principiale recente a Curiei reg., între pretensiunile de clasa primă ale concursului.

Atacarea hotăririlor adunării generale.

Acționarul, care a atacat prin proces hotăririle adunării generale este obligat a documenta pentru întreaga durată procesului că este posesor de acții și în privința aceasta nu este de ajuns că figurează ca acționar în cartea acționarilor sau că a fost membru în direcțiune.

(Curia reg. sub Nr. 453/1910).

Obligamentul subscriitorului de acții
Subscrierea de acții făcută cu ocazia urcării capitalului social este numai în cazul acela obligatoare pentru subscriitor, dacă s'a asigurat plasarea tuturor acțiilor noue.

(Curia reg. sub Nr. 436/1910).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 24 Noemvrie 1910.

Situațiunea pieții engleze în săptămâna trecută s'a amelhorat peste așteptare, așa încât în loc de urcarea etalonului, se ventilă știrea reducerii etalonului oficios în London. Discontul particular a scăzut în London la $4\frac{13}{16}\%$ până la $4\frac{1}{4}\%$. Cu toate acestea pentru reducerea ratei la Banca engleză suat puține șanse în timpul acesta.

În Franca situația e continuu favorabilă, discontul privat notează $2\frac{7}{8}\%$, și capitaluri franceze se oferă pe toate piețele mari din străinătate, cu deosebire în Berlin, unde discontul particular a scăzut la $4\frac{1}{2}\%$. Bani de zi se plătesc cu 3% , iar numărarul de ultimo se negociază cu $5\frac{3}{4}\%$.

Nu tot așa e situația pe piața internă. Cererile mari ale bursei și rezerva escontorilor privați au cauzat iarăș urcarea discontului particular până la $4\frac{7}{8}\%$. În Budapesta d. e. lipsind cu totul oferte din Viena, cererile sunt avizate exclusiv la gheșeele Băncii de emisiune.

SOCIETĂȚI COMERCIALE ȘI FINANCIARE.

„Maramurașana“, institut de credit și economii în Sighetul-Marmației și-a ținut adunarea generală constituantă la 26 Octomvrie a. c. și s'a constituit cu un capital de K 220,000 împărțit în 2200 acții de câte K 100.

În prima direcțiune s'au ales pe primii 3 ani de gestiune d-nii: Ladislau Man, avocat în Vișeu-de-sus; Augustin Darabant preot în Biserica-albă; Dr. Corioian Pop, directorul „Bihorenei“ în Oradea-mare; Simion Balya de Iod preot în Săpînța; A. C. Anderko, mare proprietar în Borșa; Dr. Ilie Mariș, avocat în Sighetul-Marmației; Dr. Aurel Man, avocat în Sighetul-Marmației; Dr. Titu Doros, avocat în Sighetul-Marmației și Dr. Vasile Kindriș, avocat în Sighetul-Marmației. În comitetul de revizuire au fost aleși pe un an prin adunarea generală constituantă d-nii: Tit Bud, vicar în Sighetul-Marmației; Ioan Doros, preot în Sat Slatina; Mihail Pavel, proprietar în Oradea-mare; Dr. Salvator Jurka, proprietar în Sarasău și Simion Bota, proprietar în Sighetul-Marmației.

CRONICA.

În atențiunea băncilor și însoțirilor noastre. În cwartalul ultim al anului se fac de regulă reviziile obișnuite din partea organelor financiare pe la institutele de bani și însoțiri sătești.

Precum suntem informați organele financiare au fost îndrumate dela forurile lor superioare de a procedă cu cea mai mare severitate îndeosebi la revizuirea portfoliilor cambiale ale băncilor și însoțirilor.

Va fi deci consult a revizul din bună vreme portofoliile și încât s'ar afla în acela schimb neumplute, a le întregi de urgentă, cel puțin cu data și scadența, evitând astfel ridicarea repertului.

Banca Austro-Ungară, precum se anunță, a hotărât a deschide în viitorul apropiat între altele o sucursală (filială) în Lugos și o agentură în Sânmărtin.

Agenturi poștale noue. În comuna Sinfalva (Sombáru) comitatul Turda-Arieș s'a redeschis cu 11 Noembrie n. 1910 agentura poștală sistată în timpul din urmă în mod provizoric. Cercul ei de competență se extinde asupra acestei comune precum și asupra comunei învecinate Mészö (Mischu). Agentura poștală din comuna Benedek (Benic), com. Albeinferioare s'a prefăcut în oficiu poștal pentru comunele: Benedek (Benic), Alsógalda (Galda-de-jos), Felsőgalda (Galda-de-sus), Mindszent (Mesentea) și Intregáld (Intregalde). În comuna Nagygyétri (Petrișul-mare) din comitatul Cojocnei s'a deschis cu 1 Noembrie n. 1910 o agentură poștală nouă pentru comunele: Nagygyétri (Petrișul-mare), Dank (Dancu), Tamásfalva (Tamașa) și Tóttelke (Totelec). Agentura poștală de până acum din comuna Kecsed (Chced), com. Cojocnei s'a sistat provizor încă dela 15 l. tr. Asemenea cea din comuna Köbökut (Chbulcut) com. Bihor.

BIBLIOGRAFIE.

Au apărut în editura W. Krafft în Sibiu:

„Amicul Poporului“, calendar pe anul 1911, întocmit de I. Popovici, anul LI, cu un bogat material literar și numeroase ilustrațiuni. Partea calendaristică e presărată cu maxime și e urmată de tarifele poștelor, scala timbrelor, apoi de consemnar a târgurilor, unică în felul său. Partea literară cuprinde biografia episcopului Dr. Miron Cristea, a lui Titu Maiorescu, ambele însoțite de portrete. Are articole originale din penă d-ilor: N. Iorga, G. Todica, N. Petra-Petrescu, I. Bota, informați despre mecenatul Stroescu, și rezumatul a patru lecțiuni dela cursurile de vară din Vălenii de munte, un lucru care ridică mult valoarea acestui bun calendar de familie. Poezii are de I. Borcea și Maria Cunțan. O rubrică nouă începe a se ocupa cu clasa noastră de mijloc, dorind să servească acesteia și în viitor tot mai mult. Numeroase ilustrațiuni, împodobesc paginile acestui calendar, între cari 3 arată aeroplanul și zborul lui Vlaicu, apoi potopul din Bănat, vederi din pasul Turnu-Roșu etc. etc. Nu lipsește nici de astădată interesantul și folositorul șematism statistic al Românilor din Ungaria. Prețul: 70 fileri.

„Poznașul“, calendar umoristic ilustrat pe anul 1911 (anul al 16-lea al apariției), redactat de Ernil Borcea, cu o nouă copertă originală de tot, reprezentând caraghiosul portret al lui Haralamb Călămăr, încadrat de ornamentații naționale executate excelent în colorii de profesorul Florian Mureșianu. Materialul exclusiv hazliu cuprinde o mulțime de satire reușite, referitoare la alegeri, la înfrățirea maghiaro-română, la aero-„planurile“ românești, la conflictul cu Grecii etc., însoțite asemenea de gravuri originale ale apreciatului desenator Mureșianu în răvașul versificat al „bufo-poetului“ Călămăr, productivul nostru umorist, care înveșelește plaiurile ardelenesti. Prețul: 60 fileri.

„Calendarul Săteanului“ pe 1911, anul XX a apărut cu un cuprins mai bogat ca în anii trecuți. Dă biografia și portretul episcopului Dr. Cristea, biografia mecenatului Stroescu, dă informații și ilustrații despre Bosnia și Muntenegru, despre cuțirirea aerului prin mașini de sburat, povești, etc. Prețul: 30 fileri.

Calendar (Kalendari) pe anul comun 1911, anul 119, unicul calendar care mai apare românește cu litere cirile. Conține parte calendaristică și literară, îngrijită și aranjată cu mare atențiune cu frumoase bucăți de cetit și învățătură; pe viitor nu va mai apărea. Prețul: 50 fil.

Cheia pentru calcularea intereselor, cu instrucțiune pentru folosirea ei. Sibiu 1910. Editura „Revistei Economice“. Prețul 50 fil.

„Cheia“ de sus este o tabelă de cifre, cu ajutorul căreia prin o simplă înmulțire (X) se pot afla cu cea mai mare ușurință și siguranță interesele după orice sumă pe anumite zile. Se poate folosi la calcularea intereselor la schimb, depuneri etc.

Indoesebi este chemată a face bune servicii „Cheia“, bărbăților de încredere ai băncilor și însoțitorilor noastre, ușurându-le în măsură însemnată lucrul, ce îl au cu calcularea intereselor de întârziere la printrirea de schimb și tot felul de împrumuturi de altă natură; dar o vor putea folosi cu succes și advocații; preoții la socotelile bisericesti, notarii și colectorii de dare comunali; capitaliștii privați, cari cu ajutorul ei pot controla cu ușurință exactitatea dobânzilor, ce li-se socotesc după depuneri, efecte (hârtii de valoare) escontări de cupoane etc.

Cu un cuvânt „Cheia“ este o tabelă de adevărat folos practic pentru toți, cari au daraveri de bani și editarea unei astfel de „Cheia“ a fost o trebuință demult și adeseori reclamată la noi.

Cheia pentru calcularea intereselor tipărită pe carton tare și durabil costă 50 fil. și se poate comanda la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu-Nagyszeben.

La comanda de una sau două exemplare prețul se trimete mai bine în mărci poștale.

Firme falite.

Bücher Antal, pantofar în Făget, tribunalul în Lugos, anunțarea pretensiunilor până la 30 Noembrie, lichidarea la 31 Decembrie 1910 și alegerea comitetului la 3 Ianuarie 1911.

Firme insolvente.

Nagy János, comerciant în Bărot.
Miske Sándor, comerciant de manufactură în Alba-Iulia.

Posta Redacțiunii.

On. „Zlăgnana“ în Zăgna. Rectificarea cerută va urma în numărul nostru viitor.

Sumar.

Să fim prevăzători. — Scumpetea. — La chestiunea societății noastre de asigurare — Cooperativele de Credit în Anglia — Asigurarea încasării pretensiunilor cambiale. — Jurisdicțiune: Decizii curiale: Onorarul jurisconsultului societății pe acții în caz de concurs, Atacarea hotărârilor adunării generale, Obligamentul subscriitorului de acții. — Revista financiară: Situațiunea. — Societăți financiare și comerciale: „Maramurășana“. — Cronică: În atențiunea băncilor și însoțitorilor noastre, Banca Austro-Ungară, Agenturi poștale noue. — Bibliografie: „Amicul Poporului“, „Poznașul“, „Calendarul Săteanului“, „Calendar“ (cu litere cirile), Cheia pentru calcularea intereselor. — Firme falite. — Firme insolvente. — Poșta redacțiunii.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 23 Noembrie 1910.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	111 40	111-50
	" " Cor. " " "	91-90	92 10
4 1/2	" " " " " " " " " " " "	81-20	81-50
—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	228 50	230—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	160 85	158—
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	76-25	76 50
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100-60	100-50
4	" rurale ungare " " "	93-50	93-10
4	" " croato-slav. " " "	94-50	95—
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc. de dare	93-30	93 50
4	" " lan.-Iulie " " "	93-30	93 50
4-2	" " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	96-90	97-25
4 2	" " argint April-Oct. " " "	96 90	97-25
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	172—	172—
4	" " 1860 à fl. 100—	221—	222—
—	" " 1864 à fl. 100—	325 25	322—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	116 05	116—
4	" " Cor. " " " " " " " " " "	93-25	93-60
3 1/2	" " de invest. " " " " " " " " " "	83—	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	90-80	91-50
5	" Viena " " " " " " " " " "	100-75	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	122-10	—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	93-40	94—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	94-70	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	98-90	98-90
4	" " " " 50 ani în coroane	99 60	99-60
4 1/2	Banca comerc. ung. Pesta în fl.	99-75	99 75
4	" " " " în cor.	92-75	92-75
4 1/2	Obl. com. "banca" ung. "Pesta" cu 10% premie	102-60	103—
4	" " " " repl. 60 ani	92-75	93—
4	Scris. fonc. I. Cassă de păstr. patr., Pesta	92-75	92-50
4	Obl. com. " " " " în cor.	92-50	92-25
—	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	108—
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	93 20	94—
4 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	99-75	99-75
4	" " " " " " " " " " " " " " " "	93—	93—
—	Obl. cu premii Banca "ung." hip. à K 100	—	116—
5	"Albina", Sibiu	—	101—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " "	—	99—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu,	99-75	99-75
4	" " " " Brașov	93—	93—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu,	99-75	99-75
4 1/2	" " " " " " " " " " " " " " " "	93—	93—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	303—	—
	1880 à fl. 100		
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	285—	—
	1889 à fl. 100		
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot.	253-25	254—
2	" " " " sârbesc à fres 100—	122—	120—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	305-75	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	34-50	34—
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	538-50	545—
—	Buda, comuna à fl. 40—	—	—
—	Pálffy, à fl. 40—	285—	285—
—	Crucea roșie austriacă, à fl. 10—	75-50	72—
—	" " ungară, à fl. 5—	52—	47—
—	Lozurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	546-50	548—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	13-25
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	—	21—
F. Valute.			
	Galbini imper. pr. bucată	11-39	11-43
	20 franci aur	19-10	19-12
	20 marce aur	23-57	23-55
	Sovereigns pr bucată	24-08	—
	Ruble hârtie per bucată	2-55	2-56
	100 Marce hârtie	117-80	117-78
	100 franci hârtie	—	95 50
	100 lire hârtie	95-25	95-15
	100 lei hârtie	—	95-35

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 23 Noembrie 1910.

		per 100 kg. vinde . .	22-25—22-80
Grâu de Bănat	" " " " " " " " " " " "		22-30—22 90
" " Tisa	" " " " " " " " " " " "		22-30—22 80
" " Pesta	" " " " " " " " " " " "		22-20—22-75
" " Alba-reg.	" " " " " " " " " " " "		22-20—22-80
" " Bacica,	" " " " " " " " " " " "		15-45 15-80
Secară	" " " " " " " " " " " "		13-50—14 50
Orz	" " " " " " " " " " " "		16-30—17 10
Ovės	" " " " " " " " " " " "		10 60—13-95
Porumb	" " " " " " " " " " " "		—
Rapiță,	" " " " " " " " " " " "		—
Slănină (clisă)	" " " " " " " " " " " "		141—145—
Untură de porc B-Pesta	" " " " " " " " " " " "		168—169—

Bursa de București.

Cursul din 23 Noembrie 1910.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei	103 1/2
" " " 274 " " 1890, 4%	" " "	" "	97 1/2
" " " 180 " " 1898, 4%	" " "	" "	91—
" " seria A. și B. din 1905, 4%	" " "	" "	91-60
" " convertită din 1905, 4%	" " "	" "	91 30
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	" " "	" "	101-45
Scrisuri fonciare rurale 5%	" " "	" "	—
" " " " " " " " " " " " " " " "	" " "	" "	89 1/4
" " " " urb București 5%	" " "	" "	99 3/4
" " " " " lași . . 5%	" " "	" "	96 1/4

„VIITORUL”, institut de credit și econ. în Ocna Sibiului.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și de economii „Viitorul”, societate pe acții în Ocna-Sibiului (Vizakna) publică prin aceasta concurs pentru ocuparea postului de contabil.

Dela reflectanți se cere:

1. Să dovedească cu atestat că au absolvat o școală superioară de comerț cu examen ee maturitate.

2. Să poseadă pe lângă limba maternă cel puțin limba maghiară în scris și vorbire.

Salariu anual K 1200 și tantiema statură.

Cererile au să se înainteze cel mult până în 15 Decembrie st. n. 1910 la direcțiune.

Cei cu praxă vor fi preferați.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

După un an de probă urmează defini-tivarea.

Ocna, la 12 Iulie 1910.

Nr. 181 [2—3]

Direcțiunea.

„VATRA”, institut de credit soc. pe acți în Cluj.

CONCURS.

Pentru ocuparea **postului de contabil** la „Vatra” filială în Chiochiș (*Kékes*) se publică concurs cu termen până la 15 Decembrie st. n. a. c.

Salarul împreună cu acest post este: Cor. 1600, Cor. 240, bani de cuartir și tantiema statutară.

Reflecții la acest post să-și înainteze petițiile lor însoțite de documente despre absolvirea școlii comerciale și despre praxa făcută până aici; în special să dovedească capacitatea de a putea conduce independent registrele de contabilitate pentru Filială.

Alesul va fi instituit în mod provizor, și definitivarea va putea urma după serviciu de cel puțin 6 luni la acest institut. Postul este a se ocupa imediat după alegere, ori cel mai târziu până în 1 Ianuarie 1911.

Cererile să se trimeată la adresa Direcțiunii în Cluj — Kolozsvár.

Cluj, la 18 Noembrie n. 1910.

Nr. 182 (1-1)

Direcțiunea.

„CASSA DE PĂSTRARE” (reuniune) în Săliște.

AVIZ.

Se caută pentru *stabilimentul electric cu mașină de vapor și cu motor de păcură (60 H. P.)*, ce se va construi în Săliște, în primăvara anului viitor 1911, un

conducător de construcție

care e în stare, după terminarea construcției să primească conducerea tehnică a stabilimentului.

Se reflectează numai la o putere de lucru *rutinată și energică*, care e expertă în special în tehnica electrică de mașini și calificată pentru de-a conduce în mod de sine stătător mașinăriile din stabiliment.

Acceptarea se face, după terminarea construcției și punerea în lucrare a stabilimentului, deocamdată în mod provizor pe un an. La caz de convenire reciprocă respectivul va fi aplicat în mod *definitiv*.

Oferte, cu dovezile de calificare, cu indicarea ocupațiunii de până aci, a etății și a pretensiunilor de retribuțiune, sunt a se adresa până în 15 Decembrie a. c. c. n. la „Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște” (lângă Sibiu).

Nr. 179 (2-3)

Direcțiunea.

Asigurări de chezeșie și cautiuni, asigurări în contra defraudărilor, înstrăinării, a furtului și a manipulațiunii infidele, mai departe asigurări a creditului de reescont.

Tot felul de asigurări în contra: **accidentelor, de garanții și de automobil,**

apoi asigurări de:

cai de curse, cai de rasă și alte animale de prăsilă mai de preț

primește sub condițiile cele mai favorabile:

Societatea generală de asigurare pe acții

— „**Minerva**” —

Budapesta,

V. Eötvös-tér 2. ♦ Telefon: 172-91.

sau Agentura principală a societății: **Carol F. Jikeli** în Sibiu — Nagyszeben.

××

Pentru ramii de asigurare de mai sus se institue în toate părțile țării agenți și reprezentanți locali.

Nr. 180 (2-4)

Societatea de asigurare „Dunărea”.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33.928,000

— Centrala în Viena: —

♦♦ Agenturi generale în Sibiu și Brașov ♦♦

la

„**Albina**”, inst. de credit și de economii.

„Dunărea” se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt, prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „*Danubius*” fondată sub egida societății „Dunărea”.